

**UCHWAŁA NR LIX/376/18
RADY MIASTA PORĘBA**

z dnia 15 października 2018 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju miasta Poręba 2020+”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię rozwoju miasta Poręba 2020+” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Poręba.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Miasta Poręba

Grzegorz Gąska

Załącznik do uchwały Nr LIX/376/18

Rady Miasta Poręba

z dnia 15 października 2018 r.

Strategia rozwoju miasta Poręba 2020+

Poręba, czerwiec 2018

Spis treści

Wstęp

I. Profil miasta

II. Punkty ciężkości w rozwoju miasta Poręba

Pola strategiczne i ich struktura

III. Aksjologiczne podstawy rozwoju miasta

Wartości rozwoju miasta

Strategiczna wizja rozwoju – perspektywa aksjologiczna

Strategiczna wizja rozwoju – perspektywa przestrzenna

Priorytetowe dziedziny rozwoju miasta

IV. Diagnoza sytuacji strategicznej

Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju miasta: mocne i słabe strony

Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju miasta: szanse i zagrożenia

Wyzwania strategiczne rozwoju miasta

V. Rekomendacje strategiczne

Cele strategiczne

Cele, kierunki i przedsięwzięcia strategiczne

Memento strategiczne; kluczowe pola i przedsięwzięcia strategiczne

VI. Ewaluacja i monitoring

Wstęp

Strategia rozwoju miasta Poręba 2020+ stanowi wynik współpracy środowiska samorządowego z przedstawicielami lokalnych środowisk obywatelskich, władzy publicznej, instytucji edukacyjnych i młodzieży.

Efektom tej współpracy jest wypracowanie wspólnej koncepcji działań opierającej się na filarach aksjologicznych rozwoju miasta takich jak: bogactwo i unikatowość środowiska przyrodniczego, tożsamość kulturowa mieszkańców, trwałość miejsc pracy, przedsiębiorczość mieszkańców, jakość życia mieszkańców i wspólnota interesów z sąsiednimi ośrodkami miejskimi.

Rdzeniem Strategii rozwoju miasta Poręba 2020+ przedkładanej społeczności miasta przez jego liderów jest wizja rozwoju miasta, wyznaczenie priorytetowych dziedzin rozwoju i na tym tle wybór celów, kierunków i przedsięwzięć strategicznych.

Realizacja zamierzeń strategicznych służyć będzie poprawie społecznej, ekonomicznej i przestrzennej integracji miasta. Będzie także stanowić podstawę inicjowania procesu rewitalizacji i odbudowy pozycji gospodarczej miasta.

Strategia rozwoju miasta Poręba 2020+ ma charakter otwarty. Oznacza to, że jest ofertą skierowaną do inicjatorów procesów rozwojów i uczestników zmian niezbędnych dla sprostania wyzwaniom rozwojowym płynącym z dynamicznie zmieniającego się otoczenia miasta.

Powodzenie w realizacji strategii uzależnione będzie od kontynuacji współdziałania wszystkich aktywnych uczestników biorących odpowiedzialność za rozwój miasta. Do współzarządzania rozwojem miasta serdecznie zapraszają wszystkich tych, którym przyszłość Poręby leży na sercu.

Przewodnicząca Rady Miasta Poręba

Urszula Milka

Burmistrz Miasta Poręba

Ryszard Spyra

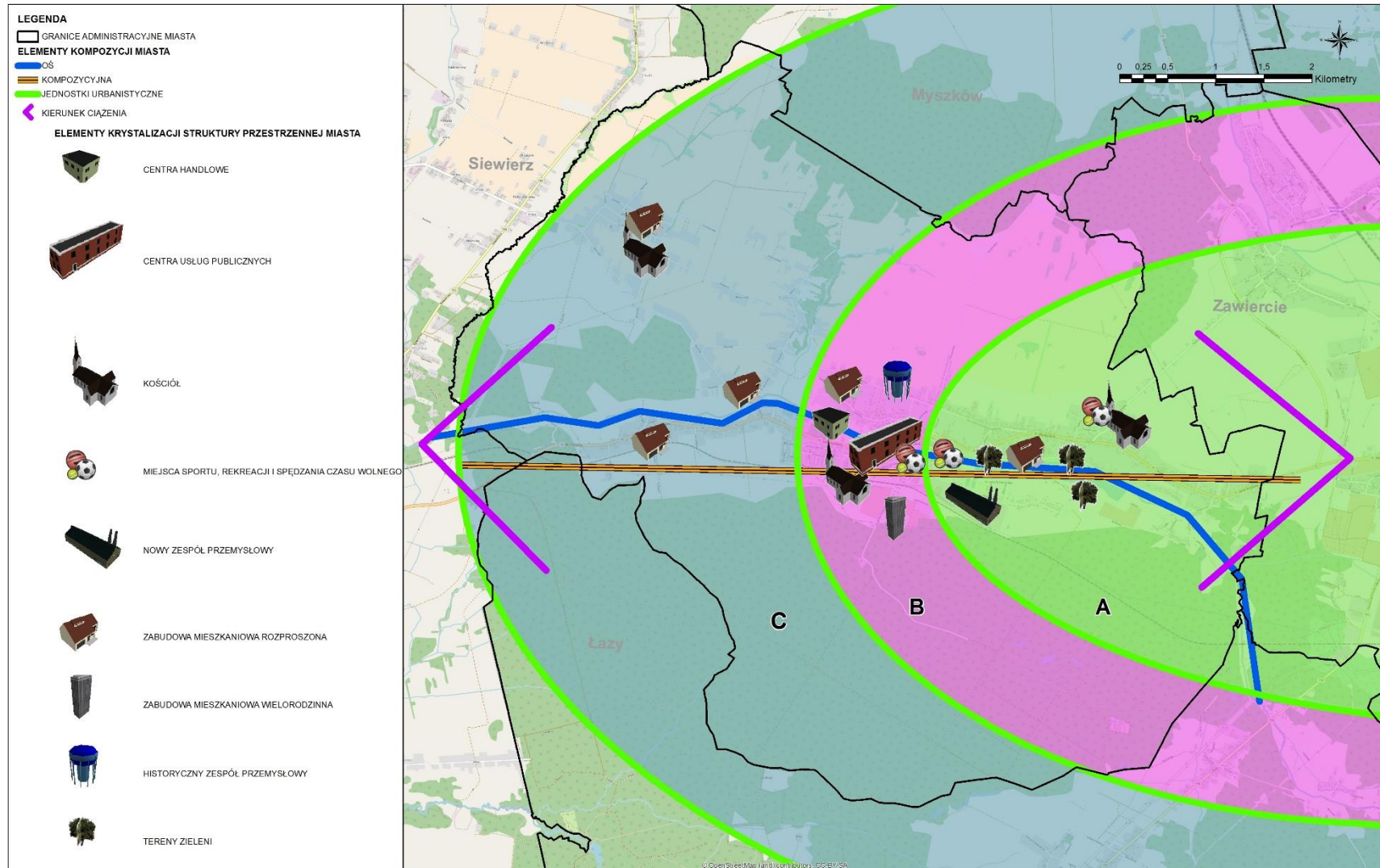
I. Profil miasta

Poręba jest małym miastem, w którym:

- obecnie mieszka około 8500 osób, a liczba mieszkańców maleje sukcesywnie od roku 1998
- występuje proces umiarkowanej depopulacji mężczyzn, wynoszącej w długim horyzoncie czasu ok. 3%
- liczba osób w wieku produkcyjnym utrzymuje się na stabilnym poziomie w średnim okresie czasu, natomiast zmniejsza się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym powodującymi wzrost obciążenia demograficznego
- poziom zatrudnialności wyrażany proporcją pracujących mieszkańców miasta do ludności w wieku produkcyjnym utrzymuje się na bardzo niskim poziomie, który wynosi ok. 15%
- procesy restrukturyzacji Fabryki Urządzeń Mechanicznych Poręba doprowadziły do dużej migracji zarobkowej i codziennych dojazdów do pracy poza miastem, co wywołało także zjawisko współłączenia dojazdów do pracy z przewożeniem dzieci korzystających z usług edukacyjnych w miastach sąsiednich
- poziom skolaryzacji brutto liczony dla uczniów szkół podstawowych w Porębie względem ilości dzieci zamieszkały i podlegających obowiązkowi szkolnemu ma tendencję spadkową i kształtuje się obecnie na poziomie poniżej 80%
- obserwuje się mocno zróżnicowaną intensywność użytkowania terenów zurbanizowanych, co oznacza, że wielorodzinna zabudowa koncentruje około 45 % mieszkańców na obszarze 3% powierzchni miasta, zaś 55% mieszkańców rezyduje w rozproszonej zabudowie mieszkaniowej na 35% powierzchni miasta
- daje się wyodrębnić trzy podstawowe jednostki urbanistyczne o zróżnicowanym charakterze obejmujące:
 - a. wschodnią część miasta wokół dzielnic Kierszula i Górka wyznaczoną ulicami Myśliwską, Asfaltowej, Górnej, Spokojnej
 - b. obszar śródmiejski ciągnący się na zachód do ulicy Krawieckiej i Działkowej,
 - c. zachodnią część miasta tworzoną przez dzielnice: Krawce, Krzemienda, Niwki, Dziechciarze i Fryszerka,
- podstawowe jednostki urbanistyczne charakteryzują się różnymi kierunkami ciąż w sąsiedzkim układzie odniesienia, co wobec postępującego procesu degradacji obszaru śródmiejskiego związanego ze starą zabudową oraz dekapitalizacją obiektów i terenów przemysłowych skutkuje uzależnieniem miasta od procesów rozwojowych zachodzących w obszarze funkcjonalnym Poręby, w tym w szczególności Siewierza i Zawiercia,
- kompozycja urbanistyczna tworzona jest przez oś drogi DK78 i dolinę rzeki Czarnej Przemszy i tym samym daje się wyodrębnić dwie podstawowe struktury użytkowania terenów:
 - a. obszar południowy względem osi kompozycyjnej tworzą głównie lasy o dużych wartościach przyrodniczych
 - b. obszar północny o wychodni południowo-zachodniej tworzą tereny otwarte użytkowane rolniczo z zabudową mieszkaniową o różnej intensywności i procesie zurbanizowania
- występuje znaczące zróżnicowanie sytuacji środowiskowej związanej z zanieczyszczeniem powietrza z niskiej emisji oraz zanieczyszczeniem wód powierzchniowych wynikającym z ograniczonego dostępu do zorganizowanych systemów ściekowych,

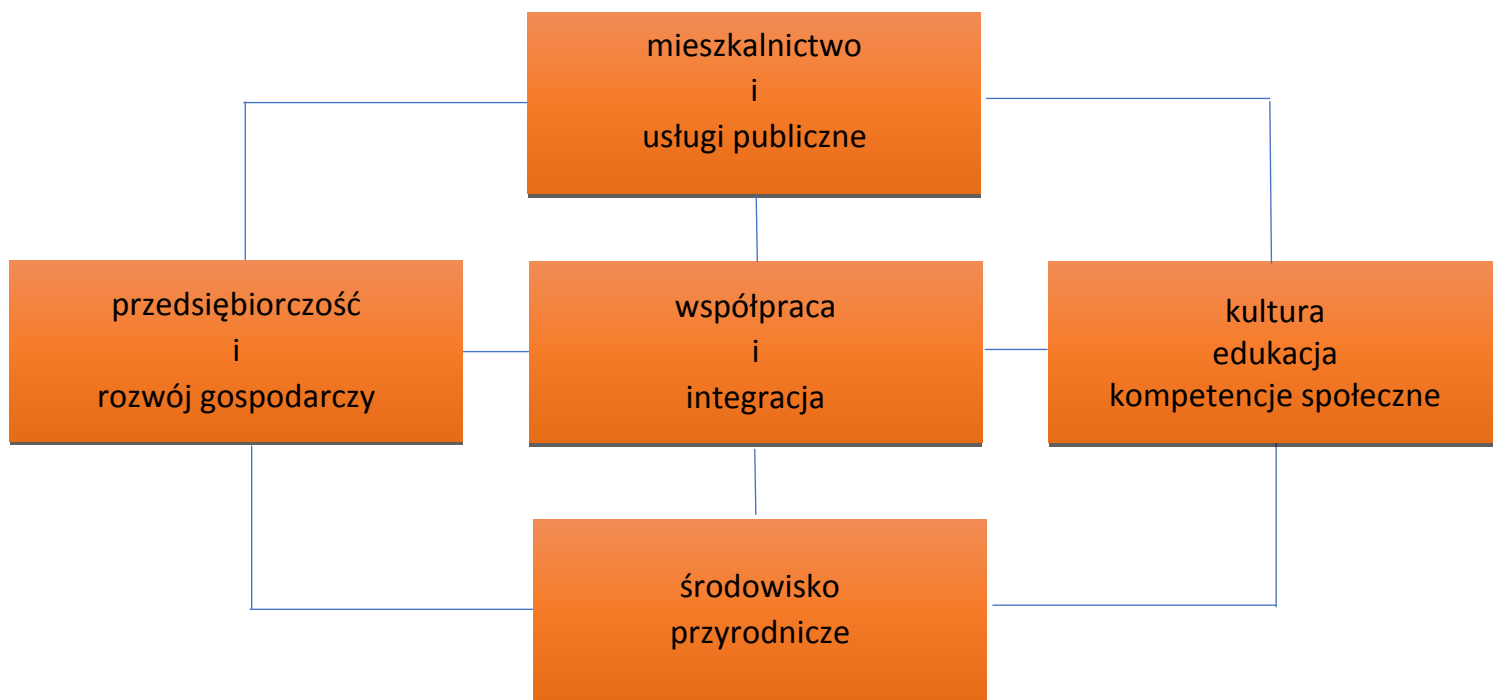
Zdolność miasta do gromadzenia dochodów nie pozwala na uruchamianie inwestycji rozwojowych i prośrodowiskowych, co stwarza sytuację zależności procesów inwestycyjnych w mieście od źródeł zewnętrznych. Poręba znajduje się na w chwili obecnej na ścieżce rozwoju zależnego. Syntezą profilu miasta jest obraz strategiczny przedstawiony na poniższym schemacie.

Obraz strategiczny miasta Poręba – stan istniejący

II. Punkty ciężkości w rozwoju miasta Poręba

Z profilu miasta i związanego z nim obrazu strategicznego wynikają następujące dziedzinowe punkty ciężkości rozwoju miasta, których współzależność przedstawia poniższy schemat.

Wobec stwierdzonego stanu niskiej spójności terytorialnej i zależności rozwoju miasta od obszaru funkcjonalnego centralną kategorią wokół której należy kształtować przyszłość miasta pozostaje współpraca z podmiotami publicznymi, prywatnymi poziomu funkcjonalnego, regionalnego i krajowego oraz integracja wewnętrzna miasta dotycząca obszaru śródmiejskiego z dzielnicami miasta, a także zapewnienie spójności obszaru południowego z obszarem północnym. Docelowo, z punktu widzenia odpowiedzialności władz samorządowych za kształtowanie jakości życia mieszkańców, wertykalnymi punktami ciężkości rozwoju są środowisko przyrodnicze oraz mieszkalnictwo i usługi publiczne. Natomiast wspierającymi procesy rozwojowe, dające podstawę kształtowania bazy ekonomicznej, warunkującej egzystencję mieszkańców są: przedsiębiorczość i rozwój gospodarczy, a źródło dynamiki zmian należy upatrywać w dziedzinach związanych z kulturą, edukacją i kompetencjami społecznymi. Przedsiębiorczość i rozwój gospodarczy oraz kultura i kompetencje społeczny tworzą razem horyzontalne punkty ciężkości rozwoju miasta.

Dziedziny wyznaczające punkty ciężkości rozwoju miasta należy rozumieć jako wyznaczniki pozycji strategicznej miasta. Stają się jednocześnie podstawą wyznaczenia pól strategicznych i ich składowych, które skonfrontowane z wizją strategiczną rozwoju miasta będą podstawą wyboru dziedzinowych priorytetów rozwoju miasta oraz ustalenia rekomendacji strategicznych (celów, kierunków i przedsięwzięć strategicznych).

Pola strategiczne i ich struktura

Strukturę pól strategicznych wynikającą z obrazu strategicznego miasta i jego profilu przedstawia poniższy schemat.

III. Aksjologiczne podstawy rozwoju miasta

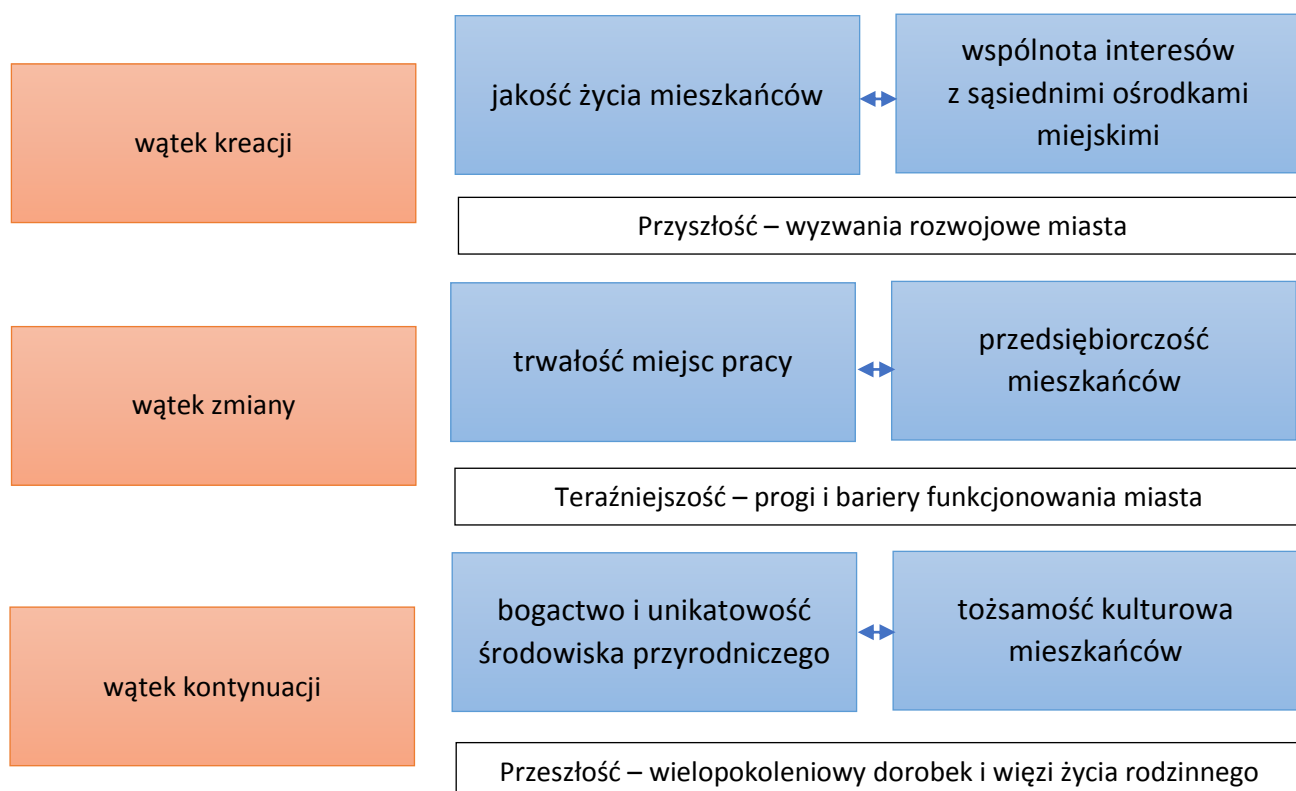
Wartości rozwoju miasta

Przyszłość miasta Poręba w długiej perspektywie czasu zależy od:

- zachowania bogactwa przyrodniczego i kulturowego miasta, jego mieszkańców (wątek kontynuacji)
- odtwarzania trwałych miejsc pracy związanych z kulturą przedsiębiorczości i aktywnością ekonomiczną mieszkańców (wątek zmiany)
- kształtowania nowej jakości życia mieszkańców i dobrego współdziałania z sąsiednimi społecznościami lokalnymi (wątek kreacji)

Podstawowe wartości kształtujące przyszłość miasta Poręba są ze sobą ściśle współpowiązane i rozpatrywane w całości dają podstawę określenia wizji rozwoju miasta.

Struktura podstawowych wartości rozwoju miasta Poręba

Jednocześnie przedstawiony powyżej porządek wartości dostarcza kryteriów wyboru wszelkich działań strategicznych podejmowanych przez władze publiczne, przedsiębiorców, mieszkańców i innych interesariuszy biorących aktywny udział w procesie rozwoju miasta.

Strategiczna wizja rozwoju – perspektywa aksjologiczna

Eliminując główne bariery rozwoju miasta związane z:

- dysfunkcjonalnością miejskiego układu transportowo-komunikacyjnego, polegającą na wyprowadzeniu ruchu tranzytowego z obszaru śródmiejskiego na zrealizowaną obwodnicę miasta oraz odbudowanym transportem kolejowym,
- niepełnym wykorzystaniem walorów położenia jako bramy północno-wschodniej Górnośląskiego Zespołu Metropolitalnego oraz
- niezadowolającym stanem środowiska zamieszkania wynikającym z nieuporządkowanej gospodarki wodno-ściekowej oraz sezonowym wpływem niskiej emisji z gospodarstw domowych eksploatujących nieefektywne i o niskim poziomie technologicznym systemy grzewcze

Poręba przekształca się w miasto zdrowe środowiskowo stwarzające mieszkańcom i osobom przyjezdnym atrakcyjne warunki zamieszkania, pobytu i spędzania czasu wolnego.

Poręba będzie realizować ideę trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz skutecznie wdrażać ekologiczne modele gospodarcze. Będąc miastem ludzi zdrowych i miastem bezpiecznym tak w wymiarze społecznym, kulturowym jak i środowiskowym; Poręba stanie się wzorcem przekształceń małych miast skutecznie likwidującym negatywne skutki procesów transformacji lat 90. i przyciągającym nowych mieszkańców i inwestorów.

Rozbudowa pro-ekologicznej infrastruktury komunalnej zapewniającej wysoką efektywność energetyczną i oszczędność gospodarowania zasobami wody zapewni standardy oczekiwanej atrakcyjności środowiska zamieszkania.

Lokalny System Kulturowo-Przyrodniczy tworzony przez potencjały środowiskowo-przyrodnicze i bogactwo krajobrazu związane z Doliną Rzeki Czarnej Przemszy oraz ukształtowaną w procesie historycznym kompozycją urbanistyczną miasta oraz dziedzictwem kulturowym stały się podstawą dla postrzegania Poręby jako atrakcyjnego miejsca rekreacji, sportu i wydarzeń artystycznych. Obszary koncentracji obiektów sportowo-rekreacyjnych zespołu śródmiejskiego zyskały nową jakość oczekiwaną i akceptowaną tak przez społeczność lokalną, jak i przyjezdnych. Wysoki standard bazy sportowo-rekreacyjnej i różnorodność urządzeń rekreacyjno-sportowych dedykowanych różnym grupom wiekowym społeczności lokalnej stały się istotnym składnikiem integracji międzypokoleniowej i międzydzielnicowej. Obiekty postindustrialne zlokalizowane w historycznej części śródmieścia są magnesem przyciągającym turystów w skali regionalnej. Porębska Gichta Kultury jest wyróżnikiem miasta na Szlaku Zabytków Kultury w skali województwa śląskiego. Historyczna zabudowa mieszkaniowa wzdłuż głównej osi komunikacyjnej miasta i jej sąsiedztwo zyskały nowe oblicze oraz nowe funkcje integracji społecznej i skutecznie służą procesowi inkluzji społecznej.

Wykorzystując:

- dotychczasowy dorobek społeczności lokalnej
- zróżnicowanie dzielnicowe,
- tradycje wytwórczości przemysłowej,
- silne więzi z sąsiadami

Poręba skutecznie przekształca swoją bazę ekonomiczną i wzmacnia swoją zdolność wewnętrzną do gromadzenia środków i potencjałów niezbędnych dla wejścia na nową ścieżkę rozwoju gospodarczego. Proces ten jest silnie wzmacniany dbałością miasta o rozwój infrastruktury edukacyjnej i kulturowej niezbędnej dla wzmacniania kompetencji społecznych i kwalifikacji zawodowych mieszkańców w różnych grupach wiekowych. Odwrócony został proces migracji edukacyjnej. **Miejski System Edukacyjny** Poręby, który tworzą szkoły, placówki edukacji pozaszkolnej, obiekty kulturalno-edukacyjne oraz wielopokoleniowe środowisko animatorów i uczestników życia kulturalnego miasta, wyposażony w nowoczesne technologie informatyczne wzmacniane wysokimi kompetencjami kadry nauczycielskiej stał się instytucją efektywnego włączania i uczestnictwa mieszkańców w rozwijaniu idei społeczeństwa informacyjnego skutecznie ograniczając negatywne skutki wykluczenia cyfrowego. Wspierane przez władze lokalne inwestycje sektora przedsiębiorstw oraz przyciąganie inwestorów zewnętrznych wzmocniły strategiczne zdolności lokalnego systemu produkcyjnego w zakresie tworzenia trwałych i ciekawych miejsc pracy. Kołem zamachowym procesu wsparcia sektora przedsiębiorstw jest strefa gospodarcza wyposażona w niezbędną infrastrukturę oraz lokalny klimat przedsiębiorczości. Lokalne władze publiczne współdziałające z **Miejskim Systemem Edukacyjnym** dobrze uczestniczą w przygotowaniu młodych ludzi do samodzielności biznesowej. W Porębie skutecznie współpracują ze sobą dwa typy lokalnej przedsiębiorczości. Przedsiębiorczość zorganizowana na bazie rozproszonych miejsc pracy kooperuje z przedsiębiorczością skoncentrowaną wokół średniej wielkości przedsiębiorstw. Efekt synergii jest wspierany przez instytucje pozarynkowe, w tym Lokalną Radę Biznesu. **Lokalny System Produkcyjny** bazujący na rozproszonych miejscach pracy skutecznie włącza się w ideę zielonej gospodarki rozwijanej w sąsiednich aglomeracjach. Miejski sektor usług publicznych ma znaczący udział na lokalnym rynku pracy tworząc nowe, trwałe miejsca pracy. Dywersyfikuje on swoją działalność ukierunkowując ją na podwyższenie atrakcyjności miejsc pracy w lokalnym systemie produkcyjnym, w jego publicznej i biznesowej części. Rozbudowywany system energetyki rozproszonej wspieranej przez władzę publiczną działalności inwestycyjnej mieszkańców w mikroelektrownie gospodarstw domowych tworzy nowe środowisko przedsiębiorczości, a gospodarstwa domowe stają się dwufunkcyjnymi i odnoszą sukces w realizacji idei prosumpcji. Powszechność dostępu do technologii odnawialnych źródeł energii umożliwiła powstanie nowych przedsiębiorstw, ale przede wszystkim partnerskich relacji biznesowych działających w ramach zbiorowych sieci współpracy, które realizują regionalną strategię rozwijania ekosystemów biznesu i innowacji. Lokalne środowisko przedsiębiorczości Poręby staje się aktywnym uczestnikiem i beneficjentem subregionalnej i regionalnej koncepcji rozwijania inteligentnych specjalizacji regionu.

Chcąc sprostać współczesnym aspiracjom rozwojowym wynikającym z:

- budowy społeczeństwa obywatelskiego
- wzrostu znaczenia kultury w rozwoju miast
- wzrostu mobilności ludzi w różnych skalach przestrzennych
- wzrostu znaczenia czasu wolnego w ekonomii miejskiej

Poręba staje się miastem wysokiej aktywności mieszkańców włączających się w przebudowę kluczowych dziedzin poprawy jakości życia. Kluczową funkcję w tym procesie odgrywa **Miejski System Udogodnień Publicznych** sprawnie absorbujący nowe technologie i innowacje społeczne w dziedzinie ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej oraz transporcie zbiorowym. Wdrożona została platforma telemedycyny stanowiąca front-office i nowe narzędzie kontaktu oraz opieki medycznej szczególnie dedykowanej osobom starszym oraz wymagającym szczególnej troski oraz angażującym wolontariat osób młodych dla pokonywania barier akceptacji społecznej implementacji nowych technologii. Inicjatywa ta staje się załączkiem kolejnych działań partnerskich, wzmacniania i kształtowania środowiska. Jest to krok milowy dla poprawy absorpcji nowych inicjatyw i pokonywania barier ograniczających innowacje społeczne. Wzrastająca mobilność mieszkańców wielokrotnie przyspieszając przepływ ludzi w relacjach sąsiedzkich i wewnątrzmijskich jest skutecznie wzmacniana organizacją transportu zbiorowego i technikami informatycznymi obsługi komunikacyjnej mieszkańców. Organizacja transportu zbiorowego pozwala na poprawę bezpieczeństwa i uczestnictwo w korzystaniu z aktywności, wydarzeń i produktów miejskiego systemu udogodnień publicznych związanego z rekreacją, sportem, spędzaniem czasu wolnego i ochroną zdrowia, zlokalizowanych w węzłach aktywności życia publicznego Poręby. Zahamowany został proces wykluczenia grup społecznych mających ograniczony dostęp do indywidualnego transportu samochodowego mieszkańców dzielnic zlokalizowanych poza śródmieściem. Popyt na usługi oferowane przez **Miejski System Udogodnień Publicznych** staje się akceleratorem rozwoju oferty biznesowej komplementarnych dla udogodnień publicznych. Zlokalizowany w śródmieściu i oferujący udogodnienia rekreacyjne, sportowe i kulturalne Porębski Tygiel Kultury i Rekreacji znacząco wzbogacił formy kontaktów i interakcji pomiędzy ludźmi dając im nowe kompetencje i doświadczenia niezbędne w dialogu o przyszłości miasta.

Strategiczna wizja rozwoju – perspektywa przestrzenna

Perspektywę przestrzenną strategicznej wizji rozwoju miasta Poręba tworzą:

- trwałe, ukształtowane w procesie historycznym elementy kompozycji urbanistycznej miasta oraz
- nowe, kształtowane pod wpływem polityki regionalnej, krajowej i europejskiej elementy kompozycji urbanistycznej miasta oraz
- elementy krystalizacji struktury przestrzennej miasta ukierunkowane na utrwalenie spójności wewnętrznej miasta w wymiarze społecznym, terytorialnym i ekonomicznym.

Trwałe, ukształtowane w procesie historycznym elementy kompozycji urbanistycznej miasta związane są z:

- doliną rzeki Czarnej Przemszy i jej terenami dającymi podstawę do utworzenia linearnych form użytkowania takich jak parki, ścieżki spacerowe, użytki ekologiczne. Nowe formy użytkowania terenów doliny rzeki Czarnej Przemszy są wspierane podnoszeniem standardów czystości wód powierzchniowych na obszarze zlewni. Będzie to przedmiotem współpracy jednostek samorządu terytorialnego źródeł i górnego biegu rzeki Czarnej Przemszy oraz
- urbanizacją ukształtowaną na terenach związanych z przebiegiem obecnej drogi krajowej DK78. Zniesienie bariery progowej rozwoju terenów wzdłuż obecnej DK78 poprzez budowę nowej, projektowanej obwodnicy miasta Poręba pozwoli na wykreowanie nowych funkcji i odtworzenie starych funkcji miastotwórczych umożliwiając wzrost dostępności do miejsc, usług rynkowych i publicznych na obszarze śródmiejskim. Zniesienie obciążenia środowiskowego pochodzącego z emisji środków transportowych tranzytu prowadzonego drogą DK78 podniesie atrakcyjność osiedleńczą miasta.

Załączkiem nowej, kształtowanej pod wpływem polityki regionalnej, krajowej i europejskiej kompozycji urbanistycznej miasta jest przygotowana do realizacji obwodnica miasta Poręba w śladzie drogi DK78 i związany z nią węzeł komunikacyjny przy ulicy Chopina. W dłuższej perspektywie czasu węzeł ten stwarza dogodne warunki lokalizacyjne dla biznesu przedsiębiorstw nowej gospodarki i obszar wokół węzła należy traktować jako kluczowy dla przyszłości miasta Poręba biegun wzrostu.

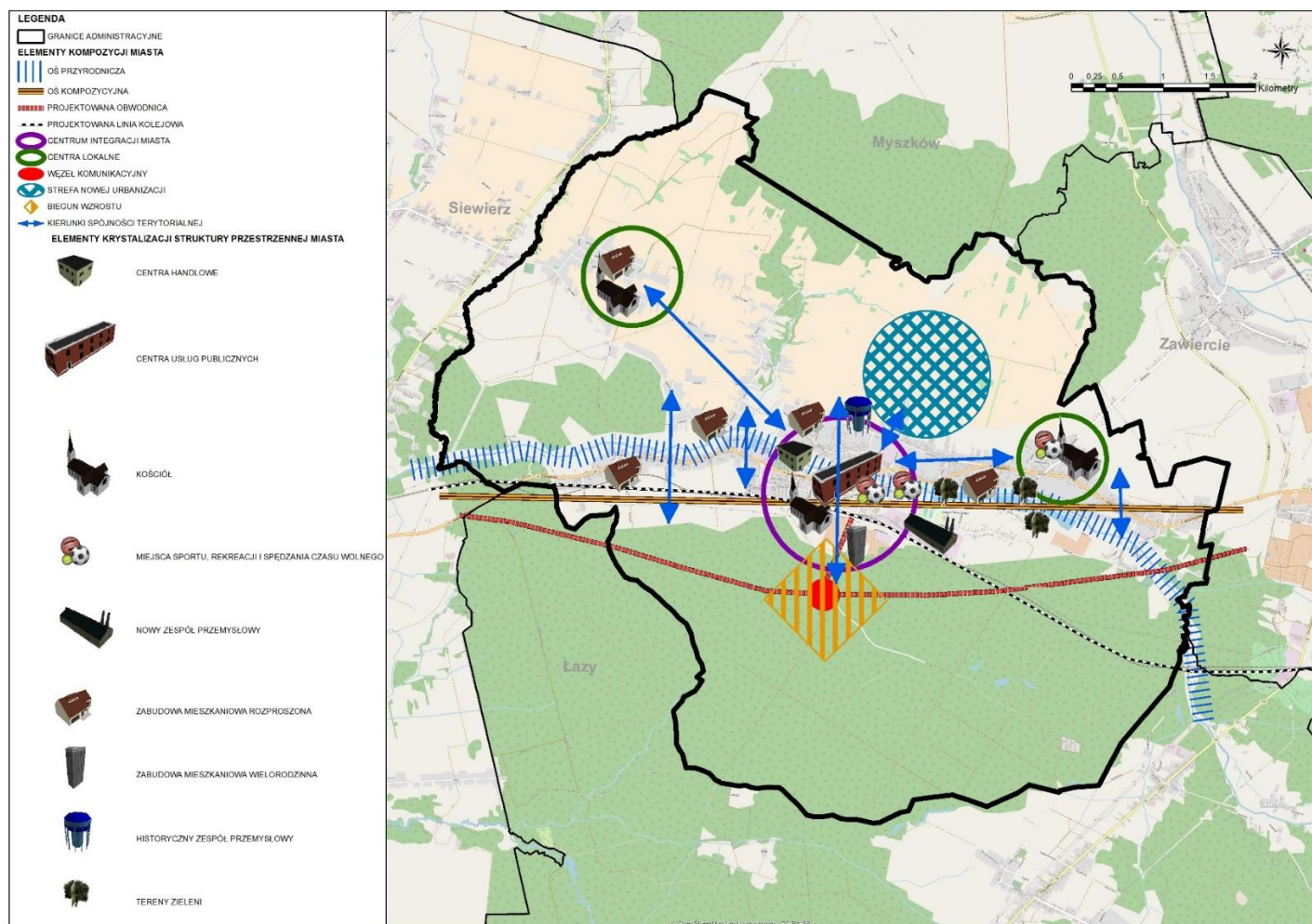
Dotychczasowa struktura przestrzenna miasta zostanie wzmocniona poprzez wykreowanie lokalnych centrów miasta, takich jak Niwki i Górka, silnie powiązanych funkcjonalnie i nowymi rozwiązaniami komunikacyjnymi z rewitalizowanym obszarem śródmiejskim. Nowym elementem kompozycji miasta może stać się strefa nowej urbanizacji zlokalizowana na bardzo atrakcyjnych przyrodniczo terenach jednostki urbanistycznej Górka. Lokalne centra miasta oraz strefa nowej urbanizacji będą posiadały swoje atrakcyjne obiekty i atrakcyjne przestrzenie publiczne.

Za podstawowe składniki krystalizacji struktury przestrzennej miasta uznać należy:

- miejsca sportu, rekreacji i spędzania czasu wolnego, osiągną wysoką dostępność komunikacyjną dla całej wspólnoty lokalnej, a przestrzenie publiczne o wysokiej jakości tworzone przez te miejsca będą zachęcały do przebywania i wygenerują efekt lokalizowania wokół nich usług komercyjnych, spotkań i spędzania czasu wolnego,
- tereny zieleni, będą podstawą zielonej infrastruktury miasta pozwalającej na zachowanie funkcji korytarza ekologicznego Poręby w układzie sąsiedzkim i regionalnym dającym możliwość postrzegania Poręby jako „zielonej bramy miejskiej” do Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych,
- miejsca kultu religijnego, będą w dalszym ciągu pełniły historyczną funkcję integracji wspólnot lokalnych, a jednocześnie wokół nich zostaną wykreowane przestrzenie publiczne o wysokiej wartości symbolicznej, historycznej i tożsamości kulturowej miasta,
- centra usług publicznych zlokalizowane na obszarze śródmiejskim będą poddane rewaloryzacji oraz ciągłej rozbudowie o nowe obiekty wykorzystujące nowe technologie pozwalające na ukształtowanie wizerunku miasta sprzyjającego aktywnemu spędzaniu czasu wolnego i oferującego wysokiej jakości udogodnienia miejskie, a jednocześnie będące źródłem nowych aktywności gospodarczych,
- centra handlowe wzbogacą ofertę usług rynkowych o funkcje kulturowe i rozrywkowe, a uporządkowana wokół nich przestrzeń będzie przyjazna mieszkańcom,
- zabudowę mieszkaniową rozproszoną, będzie się przekształcała i powiększała zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. Zmianom tym towarzyszyć będzie koegzystencja funkcji mieszkaniowej z przestrzenną organizacją rozproszonych miejsc pracy oraz rozwijającymi się systemami prosumenckimi.
- zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, która w procesie intensywnej rewitalizacji będzie uzupełniona o zielone przestrzenie społeczne wyposażone w infrastrukturę aktywnych form spędzania czasu pozwalającą na rozwijanie kontaktów i więzi sąsiedzkich
- historyczny zespół przemysłowy zostanie z czasem przekształcony w park biznesu o zachowanej i rozbudowanej funkcji kulturowej, będący jednocześnie biznesową i historyczną wizytówką miasta
- nowy zespół przemysłowy związany z restrukturyzowanym „FUMem” i przebudowaną infrastrukturą gospodarczą w procesie rewitalizacji pozwoli na odtworzenie i powiększenie bazy ekonomicznej miasta. Zrewitalizowane tereny przemysłowe FUM w połączeniu z nowymi aktywnościami gospodarczymi wokół węzła obwodnicy miasta i ul. Chopina pozwolą na utworzenie nowych, trwałych miejsc pracy.

Realizacja kluczowych zamierzeń rozwojowych związanych z elementami krystalizacji struktury przestrzennej miasta i kompozycji miasta pozwoli na odejście miasta ze ścieżki rozwoju zależnego i wejście na ścieżkę rozwoju wewnętrznego dającego efekt silnej spójności terytorialnej, a tym samym zachowania tożsamości kulturowej miasta.

Schemat strategiczny rozwoju miasta Poręba – stan pożąpany

Priorytetowe dziedziny rozwoju miasta

Za priorytetowe dziedziny rozwoju miasta Poręba uznać należy:

P1. Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i przebudowa energetyczna miasta

P2. Wzmacnianie lokalnego środowiska przedsiębiorczości i przyciąganie inwestorów zewnętrznych

P3. Podnoszenie atrakcyjności środowiska zamieszkania i śródmiejskich przestrzeni publicznych

P4. Rozwój aktywności, produktów i wydarzeń w sferze edukacyjnej, artystycznej i kulturalnej

P5. Rozwój nowej infrastruktury transportowo-logistycznej miasta zapewniający wzrost regionalnej mobilności mieszkańców obszaru funkcjonalnego

Wybór priorytetowych dziedzin rozwoju miasta Poręba jest wynikiem uznanego porządku wartości i sformułowanej wizji strategicznej, a jego składnikami są: zasady działań strategicznych miasta oraz deklarowana misja władzy publicznej w dziedzinie priorytetowej. Strukturę priorytetów dziedzinowych rozwoju miasta przedstawia poniższy opis.

Priorytet 1

Uznając za wartość nadrzędną:

bogactwo i unikatowość środowiska przyrodniczego miasta Poręba

Kierując się zasadami:

- zachowania bioróżnorodności
- czystości środowiska przyrodniczego
- ochrony wód powierzchniowych
- wzrostu efektywności energetycznej i środowiskowej budownictwa mieszkaniowego

Miasto Poręba realizuje misję:

obniżania obciążenia środowiskowego, w tym w szczególności wód powierzchniowych i powietrza

Uznaje tym samym za priorytet rozwoju:

porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i przebudowa energetyczna miasta

Priorytet 2

Uznając za wartość nadrzędną:

przedsiębiorczość mieszkańców i trwałość miejsc pracy

Kierując się zasadami:

- wzrostu produktywności wykorzystania majątku produkcyjnego
- efektywnego zagospodarowania potencjału turystycznego
- otwartości na inwestorów zewnętrznych i terytorializacji przedsiębiorstw
- rozwijania przedsiębiorczości społecznej i samorządowej

Miasto Poręba realizuje misję:

odtworzenia i powiększenia swojej bazy ekonomicznej w sferze przemysłu, usług rynkowych, turystyki i kultury

Uznaje tym samym za priorytet rozwoju:

wzmacnianie lokalnego środowiska przedsiębiorczości i przyciąganie inwestorów zewnętrznych

Priorytet 3

Uznając za wartość nadrzędną:

jakość życia mieszkańców

Kierując się zasadami:

- trwałego i zrównoważonego rozwoju
- wyrównywania poziomu cywilizacyjnego dostępności do usług publicznych
- sieciowania systemu usług publicznych
- stałego powiększania jakości śródmiejskiej przestrzeni publicznej i jej dostępności
- otwartości na inwestorów zewnętrznych sektora budownictwa mieszkaniowego

Miasto Poręba realizuje misję:

kreowania wysokiego standardu usług publicznych w miejscu zamieszkania

Uznaje tym samym za priorytet rozwoju:

podnoszenie atrakcyjności środowiska zamieszkania i śródmiejskich przestrzeni publicznych

Priorytet 4

Uznając za wartość nadrzędną:

tożsamość kulturową mieszkańców

Kierując się zasadami:

- zachowania wielopokoleniowych więzi życia rodzinnego
- dobrego sąsiedztwa
- odpowiedzialności za seniorów
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu
- rozwijania społeczeństwa obywatelskiego i cyfrowego
- równości szans i przeciwdziałania uprzedzeniom

Miasto Poręba realizuje misję:

rozwoju opartego na kulturze, edukacji i kompetencjach społecznych

Uznaje tym samym za priorytet rozwoju:

rozwój aktywności, produktów i wydarzeń w sferze edukacyjnej, artystycznej i kulturalnej

Priorytet 5

Uznając za wartość nadrzędną:

wspólnota interesów z sąsiednimi ośrodkami miejskimi

Kierując się zasadami:

- współzrządzenia i współzarządzania ponadmiejskimi projektami publicznymi
- integracji przestrzennej różnych form transportu
- bezpieczeństwa środowiskowego i publicznego w kształtowaniu sieci transportu zbiorowego
- rozwijania zrównoważonych form transportu

Miasto Poręba realizuje misję:

wielopodmiotowej współpracy w przebudowie sieci transportowo-komunikacyjnej

Uznaje tym samym za priorytet rozwoju:

rozwój nowej infrastruktury transportowo-logistycznej miasta zapewniający wzrost regionalnej mobilności mieszkańców obszaru funkcjonalnego

IV. Diagnoza sytuacji strategicznej

Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju miasta:
mocne i słabe strony

Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju miasta:
szanse i zagrożenia

Za wewnętrzne perspektywne uwarunkowania rozwoju miasta należy uznać mocne i słabe strony, które przedstawiono w poniższych tabelach.

Mocne strony

S1	Tradycje przemysłowe związane z odlewnictwem i przetwórstwem metali
S2	Atrakcyjna dla mieszkańców i przyjezdnych baza rekreacyjna z infrastrukturą (basen, amfiteatr, boiska)
S3	Atrakcyjność osiedleńcza miasta wynikająca z walorów lokalizacyjnych i ekonomicznych terenów pod zabudowę mieszkaniową
S4	Wysoka atrakcyjność przyrodnicza terenów w dolinie rzeki Przemszy
S5	Położenie Poręby względem północno-wschodniego obszaru metropolii i pełnienie funkcji „bramy” dla obszaru Jury Krakowsko-Częstochowskiej
S6	Lokalne wydarzenia podtrzymujące tradycje kulturowe i artystyczne miasta akceptowane i zachęcające do uczestnictwa
S7	Atrakcyjność przyrodnicza (geopatyczna; nasświetlenie, przewietrzanie, perspektywa otwartego horyzontu) terenów osiedleńczych w dzielnicy Górka
S8	Ewolucyjne poszerzanie oferty kulturowej, artystycznej i edukacyjnej miasta
S9	Zalążkowy proces inwestycji restytucji strefy gospodarczej w obszarze ul. Fabrycznej
S10	Wola aktywności społecznej po stronie emerytów

Słabe strony

W1	Utrwalanie się tendencji spadkowej w zakresie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców
W2	Ubóstwo energetyczne części gospodarstw domowych
W3	Utrwalanie się sukcesji przyrodniczej na terenach rolnych i postępująca synantropizacja siedlisk jednorodzinnego budownictwa mieszkaniowego
W4	Ugrzęźnięcie części społeczności lokalnej w uzależnieniu od kultury monoprzemysłowej i powiązania z dużym zakładem pracy
W5	Zły stan techniczny dróg na obszarach dzielnic o wzrastającym natężeniu ruchu samochodowego związany z postępującą zabudową mieszkaniową oraz braki w separacji ruchu pieszego i samochodowego na obszarach wzrastającej intensywności ruchu samochodowego
W6	Podporządkowanie wewnętrznego ruchu samochodowego ruchowi tranzytowemu na DK78
W7	Deficyty obiektów i usług społecznych adresowanych do dzieci i seniorów
W8	Brak instytucjonalnej platformy współpracy wzmacniającej lokalne środowisko przedsiębiorczości
W9	Brak integracji funkcjonalnej przestrzeni publicznych obszaru śródmiejskiego
W10	Postępująca dekapitalizacja i starzenie się moralne obiektów kulturalnych i rekreacyjno-sportowych
W11	Niezbilansowana gospodarka wodno-ściekowa i utrzymująca się degradacja wód powierzchniowych, w tym niskiej jakości wody w jeziorach Poręba I i Poręba II
W12	Małe zainteresowanie procesem rozwoju miasta ze strony młodych mieszkańców i brak zaangażowania z ich strony w działania prorozwojowe
W13	Niski poziom technologiczny systemów grzewczych indywidualnego budownictwa mieszkaniowego skutkujący niską emisją
W14	Znaczna ilość terenów i obiektów poprzemysłowych wymagających regeneracji lub zmiany funkcji użytkowania

Za zewnętrzne perspektywne uwarunkowania rozwoju miasta należy szanse i zagrożenia, które przedstawiono w poniższych tabelach.

Szanse

O1	Rozwój strefy ekonomicznej w Zawierciu
O2	Budowa obwodnicy DK78
O3	Odbudowa linii kolejowej Zawiercie-Katowice Pyrzowice-Tarnowskie Góry
O4	Rozwój infrastruktury transportowo-komunikacyjnej na obszarze metropolitalnym
O5	Utrzymanie się w najbliższym okresie programowania europejskiej polityki spójności i rozwoju regionalnego interwencji publicznej na obszary małych miast wymagających zmian strukturalnych i wsparcia rozwoju społecznego
O6	Przesunięcia środków interwencji publicznej na rozbudowę infrastruktury spędzania czasu wolnego
O7	Postępująca dostępność do innowacji społecznych i technologii informatycznych
O8	Rozwój turystyki w gminach jurajskich powiatu zawierciańskiego
O9	Postępujący rozwój lotniska Katowice-Pyrzowice oraz infrastruktury transportowo-logistycznej rozszerzający funkcje portu lotniczego
O10	Nabywanie doświadczeń i uczenia się wielokierunkowej współpracy miast i gmin na obszarach subregionalnych (Subregionu Centralnego, w tym Podregionu Sosnowieckiego)
O11	Wzmocnienie popytu na rynkach nieruchomości
O12	Utrzymywanie się skali bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwie śląskim

Zagrożenia

T1	Presja na uruchomienie odkrywkowej kopalni cynku, ołowiu i srebra na Polu Zawierciańskim
T2	Wzrastająca konkurencyjność dochodowa i usługowa ośrodków miejskich obszaru funkcjonalnego miasta Poręba
T3	Utrzymywanie się presji transgranicznych zanieczyszczeń powietrza
T4	Wyższy poziom oferty edukacyjnej miast obszaru funkcjonalnego Poręby skutkująca spadkiem liczby uczniów w mieście
T5	Utrzymywanie się tendencji starzenia się społeczeństwa i spadku liczby mieszkańców miast w skali kraju
T6	Większe tempo rozwoju sąsiednich miast i gmin obszaru funkcjonalnego Poręby
T7	Wyższa atrakcyjność rynku pracy poza Porębą skutkująca wzrostem liczby poszukujących pracy w otoczeniu
T8	Konieczność korzystania ze specjalistycznych usług medycznych w ośrodkach powiatowych poza granicami Poręby

Wzajemne oddziaływanie wewnętrznych i zewnętrznych perspektywnych uwarunkowań rozwoju pozwala na identyfikację wyzwań strategicznych, z którymi w horyzoncie strategii będzie się konfrontować społeczność lokalna.

Wyzwania strategiczne rozwoju miasta

Wyzwaniami strategicznymi społeczności lokalnej miasta Poręba są:

Wyzwanie 1

Jeżeli uznać, że występuje synergia uwarunkowań rozwoju miasta generowana przez czynniki:

- S3 Atrakcyjność osiedleńcza miasta wynikająca z walorów lokalizacyjnych i ekonomicznych terenów pod zabudowę mieszkaniową
- O11 Wzmocnienie popytu na rynkach nieruchomości

to wyzwaniem rozwoju miasta Poręba jest:

W1. Dostępność terenów wyposażonych w infrastrukturę komunalną wzmacniających atrakcyjność osiedleńczą dla inwestycji budownictwa mieszkaniowego

Wyzwanie 2

Jeżeli uznać, że występuje synergia uwarunkowań rozwoju miasta generowana przez czynniki:

- S4 Wysoka atrakcyjność przyrodnicza terenów w dolinie rzeki Czarnej Przemszy
- O6 Przesunięcia środków interwencji publicznej na rozbudowę infrastruktury spędzania czasu wolnego
- O7 Postępująca dostępność do innowacji społecznych i technologii informatycznych
- O8 Rozwój turystyki w gminach jurajskich powiatu zawierciańskiego
- O11 Wzmocnienie popytu na rynkach nieruchomości

to wyzwaniem rozwoju miasta Poręba jest:

W2. Wizerunek miasta Poręba jako oferującego ofertę atrakcyjnego spędzania czasu wolnego w dolinie rzeki Czarnej Przemszy

Wyzwanie 3

Jeżeli uznać, że występuje synergia uwarunkowań rozwoju miasta generowana przez czynniki:

- S4 Wysoka atrakcyjność przyrodnicza terenów w dolinie rzeki Czarnej Przemszy
- T6 Większe tempo rozwoju sąsiednich miast i gmin obszaru funkcjonalnego Poręby

to wyzwaniem rozwoju miasta Poręba jest:

W3. Pozycja konkurencyjna miasta Poręba w obszarze funkcjonalnym zbudowana na bazie atrakcyjności przyrodniczej obszaru śródmiejskiego

Wyzwanie 4

Jeżeli uznać, że występuje synergia uwarunkowań rozwoju miasta generowana przez czynniki:

- W1 Utrwalanie się tendencji spadkowej w zakresie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców
- O7 Postępująca dostępność do innowacji społecznych i technologii informatycznych
- O8 Rozwój turystyki w gminach jurajskich powiatu zawierciańskiego

to wyzwaniem rozwoju miasta Poręba jest:

W4. Dywersyfikacja aktywności gospodarczej mieszkańców na bazie nowych produktów, aktywności i wydarzeń kultury

Wyzwanie 5

Jeżeli uznać, że występuje synergia uwarunkowań rozwoju miasta generowana przez czynniki:

- W8 Brak instytucjonalnej platformy współpracy wzmacniającej lokalne środowisko przedsiębiorczości
- O7 Postępująca dostępność do innowacji społecznych i technologii informatycznych
- O11 Wzmocnienie popytu na rynkach nieruchomości

to wyzwaniem rozwoju miasta Poręba jest:

W5. Przedsiębiorczość młodych mieszkańców Poręby, jako impuls dla wzmocnienia lokalnego środowiska innowacyjności

Wyzwanie 6

Jeżeli uznać, że występuje synergia uwarunkowań rozwoju miasta generowana przez czynniki:

- W1 Utrwalanie się tendencji spadkowej w zakresie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej mieszkańców
- T6 Większe tempo rozwoju sąsiednich miast i gmin obszaru funkcjonalnego Poręby

to wyzwaniem rozwoju miasta Poręba jest:

W6. Synergia lokalna silnych relacji miejskiego systemu udogodnień publicznych i lokalnego systemu produkcyjnego

Wyzwanie 7

Jeżeli uznać, że występuje synergia uwarunkowań rozwoju miasta generowana przez czynniki:

- W8 Brak instytucjonalnej platformy współpracy wzmacniającej lokalne środowisko przedsiębiorczości
- T6 Większe tempo rozwoju sąsiednich miast i gmin obszaru funkcjonalnego Poręby

to wyzwaniem rozwoju miasta Poręba jest:

W7. Nowa baza ekonomiczna miasta powiązana kooperacyjnie z obszarem funkcjonalnym

Rozpoznane wyzwania strategiczne oraz wyprowadzona z wizji rozwoju strategicznego miasta Poręba struktura dziedzinowych priorytetów rozwoju są podstawą określenia wyboru celów strategicznych.

V. Rekomendacje strategiczne

Cele strategiczne

Za cele strategiczne rozwoju miasta Poręba uznać należy:

C1. Poręba miastem powiększającym ofertę atrakcyjnych miejsc pracy skierowanych do mieszkańców, którzy osiągają różne poziomy kompetencji społecznych i zawodowych poprzez wysokiej jakości edukację.

C2. Poręba miastem poprawiającym cywilizacyjne i technologiczne standardy zamieszkania i skutecznie redukującym rozpiętości przestrzenne w dostępności do udogodnień publicznych.

C3. Poręba miastem o wzrastającej dostępności do usług transportu zbiorowego i przyjaznych form przemieszczania się w mieście i regionie.

C4. Poręba miastem wzrastającej integracji wspólnot lokalnych wokół nowych i przebudowanych miejsc aktywności społecznych w dzielnicach miejskich.

C5. Poręba miastem o zrewitalizowanym obszarze śródmiejskim tworzącym centra rozwiniętych usług publicznych dla osób wymagających opieki, wsparcia i włączenia społecznego.

Osiągalność celów w horyzoncie strategii jest wyznaczana poprzez kierunki działań strategicznych i inicjujące je przedsięwzięcia.

Cele, kierunki i przedsięwzięcia strategiczne

Strukturę rekomendacji strategicznych przedstawiają poniższe tabele.

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI STRATEGICZNE
<p>C1. Poręba miastem powiększającym ofertę atrakcyjnych miejsc pracy skierowanych do mieszkańców, którzy osiągają różne poziomy kompetencji społecznych i zawodowych poprzez wysokiej jakości edukację.</p>	<p>K₁LŚPiI Poprawa dostępności miasta Poręba dla sektora przedsiębiorstw</p> <p>K₂LŚPiI Wspieranie rozwoju rynku nieruchomości komercyjnych</p> <p>K₃LŚPiI Pozyskiwanie i wspieranie inwestorów strategicznych w sektorze przedsiębiorstw</p> <p>K₄LŚPiI Wspieranie rozbudowy i modernizacji infrastruktury dla stref gospodarczych miasta</p> <p>K₅LŚPiI Promocja inicjatyw przedsiębiorczych ludzi młodych</p> <p>K₆ŚZiPP Edukacja środowiskowa w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego</p>
PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNE	
<p>P₁LŚPiI Ustanowienie istniejących i wykreowanie nowych typów stref gospodarczych miasta</p> <p>P₂LŚPiI Lokalny bank terenów inwestycyjnych</p> <p>P₃LŚPiI Miejski zespół nowych inwestycji sektora przedsiębiorstw</p> <p>P₄LŚPiI Uczestnictwo w sieciach instytucji otoczenia biznesu i lokalne promowanie instrumentów finansowych</p> <p>P₅LŚPiI Miejski inkubator inicjatyw społecznych i biznesowych</p> <p>P₆LŚPiI Program współpracy ze środowiskiem biznesu dla rewitalizacji terenów typu „brownfield”</p> <p>P₆ŚZiPP Cykle warsztatów edukacyjnych – „Czysta, zdrowa Poręba”</p>	

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI STRATEGICZNE
<p>C2. Poręba miastem poprawiającym cywilizacyjne i technologiczne standardy zamieszkania i skutecznie redukującym rozpiętości przestrzenne w dostępności do udogodnień publicznych.</p>	<p>K₁GWiE Integracja systemu wodno-ściekowej północnej i południowej części miasta Poręba</p> <p>K₂GWiE Wdrożenie nowych rozwiązań technologicznych w rozbudowie i modernizacji sieci wodno-kanalizacyjnej</p> <p>K₃GWiE Wspieranie modernizacji energetycznej gospodarstw domowych</p> <p>K₅GWiE Pro-ekologiczna przebudowa systemów grzewczych miast</p> <p>K₆GWiE Rozbudowa istniejącej sieci energetycznej w przestrzeniach publicznych</p> <p>K₅ŚZiPP Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa rezydencjalnego</p>
PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNE	
<p>P₁GWiE Wodno-ściekowa infrastruktura przejścia przez rzekę Czarną Przemszą</p> <p>P₂GWiE Modernizacja oczyszczalni ścieków w zakresie mechanicznym (2019-2020) i biologicznym (2020-2021)</p> <p>P₃GWiE Budowa i modernizacja systemu gospodarki wodno-ściekowej</p> <p>P₄GWiE Program odnawialnych źródeł energii dla gospodarstw domowych</p> <p>P₅GWiE Program Gospodarki Niskoemisyjnej</p> <p>P₆GWiE Inteligentne instalacje energetyczne w budynkach użyteczności publicznej</p> <p>P₆GWiE Nowa infrastruktura sieci gazowniczej</p> <p>P₇GWiE Instalacje smart-lightning</p> <p>P₅ŚZiPP Program uzbrojenia terenów budownictwa rezydencjalnego</p>	

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI STRATEGICZNE
<p>C3. Poręba miastem o wzrastającej dostępności do usług transportu zbiorowego i przyjaznych form przemieszczania się w mieście i regionie.</p>	<p>K₁TM Modernizacja dróg lokalnych</p> <p>K₂TM Poprawa bezpieczeństwa ruchu samochodowego, rowerowego i pieszego</p> <p>K₃TM Współpraca z rządową i regionalną administracją publiczną w zakresie budowy dróg i usług transportu</p> <p>K₄TM Usprawnienie połączeń sąsiedzkich i aglomeracyjnych</p> <p>K₅TM Zwiększanie mobilności mieszkańców</p> <p>K₇TM Rozwój transportu zbiorowego</p>
PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNE	
<p>P₁TM Wieloletni program remontów nawierzchni dróg</p> <p>P₂TM Budowa ścieżek rowerowych i chodników zapewniających połączenia dzielnicowe ze śródmieściem Poręby</p> <p>P₃TM Rower miejski</p> <p>P₄TM Centrum przesiadkowe dyskontujące projektowaną budowę obwodnicy DK78 oraz modernizację linii kolejowej Zawiercie – Tarnowskie Góry</p> <p>P₅TM Partnerstwo w budowie dróg Myszków – Poręba i Poręba – Ciągowice</p> <p>P₆TM Projekt transportu zbiorowego w partnerstwie z operatorami regionalnymi i lokalnymi; elektroniczny bilet</p> <p>P₆TM Elektroniczny system informacji o obiektach miejskich i rozkład jazdy na przystankach autobusowych</p> <p>P₁TM Pilotażowy program komunikacji gminnej typu „bus miejski”</p> <p>P₁TM Nowe linie transportu zbiorowego w systemie okrężnym</p>	

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI STRATEGICZNE
<p>C4. Poręba miastem wzrastającej integracji wspólnot lokalnych wokół nowych i przebudowanych miejsc aktywności społecznych w dzielnicach miejskich.</p>	<p>K₄ŚZiPP Rozwój infrastruktury usług społecznych i kulturalnych</p> <p>K₁EAK Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego</p> <p>K₂EAK Wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz rozwijania kontaktów społecznych i zachowania dziedzictwa</p> <p>K₃EAK Odtworzenie wydarzeń kulturowych wzmacniających tożsamość Poręby</p> <p>K₄EAK Renaturalizacja obiektów przyrodniczych w Dolinie Rzeki Czarnej Przemszy</p> <p>K₅EAK Wspieranie rozwoju kultury spędzania czasu wolnego</p>
PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNE	
<p>P₂ŚZiPP Lokalne centra rekreacji w Niwkach, na Górcie i w Śródmieściu</p> <p>P₁EAK Mediateka miejska – wielopokoleniowe centrum uczenia się z wykorzystaniem technologii informatycznych</p> <p>P₂EAK „Porębska gichta kultury” Remont wieży wyciągowej pieca hutniczego i hali przemysłowej z adaptacją na centrum sztuki, kreatywnej edukacji i spotkań</p> <p>P₃EAK Wielofunkcyjne i wielopokoleniowe centrum spotkań w Niwkach</p> <p>P₄EAK Światowy Festiwal Prażonek oraz promocja lokalnych produktów</p> <p>P₅EAK Cykliczne festiwale promujące lokalną ofertę dorobku artystycznego</p> <p>P₆EAK Ścieżki edukacji przyrodniczej z funkcją rekreacji rowerowej i ruchowej</p> <p>P₇EAK Dom aktywności Seniora</p>	

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI STRATEGICZNE
<p>C5. Poręba miastem o zrewitalizowanym obszarze śródmiejskim tworzącym centra rozwiniętych usług publicznych dla osób wymagających opieki, wsparcia i włączenia społecznego.</p>	<p>K₄GWiE Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej</p> <p>K₁ŚZiPP Przebudowa strefy śródmiejskiej miasta Poręba</p> <p>K₂ŚZiPP Środowiskowa rewaloryzacja przestrzeni publicznych miasta</p> <p>K₃ŚZiPP Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego</p> <p>K₆EAK Modernizacja terenów i obiektów sportowo-rekreacyjnych</p> <p>K₆TM Ograniczenie wykluczenia informacyjnego</p>
PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNE	
<p>P₅GWiE Program Gospodarki Niskoemisyjnej</p> <p>P₆GWiE Inteligentne instalacje energetyczne w budynkach użyteczności publicznej</p> <p>P₁ŚZiPP Rynek miasta – „agora miejska”</p> <p>P₃ŚZiPP Bulwary rzeki Czarnej Przemszy</p> <p>P₄ŚZiPP Lokalny program mieszkalnictwa społecznego, wspomaganego i chronionego</p> <p>P₈EAK „Porębski tygiel rekreacji” – Nowy Amfiteatr, Park Trampolin, Park Linowy, Basen Miejski, Skatepark, Zimowe Lodowisko i grilowiska</p> <p>P₇TM Miejskie hot-spoty</p>	

Memento strategiczne; kluczowe pola i przedsięwzięcia strategiczne

Za kluczowe przedsięwzięcia realizowane w poszczególnych polach strategicznych uznać należy:

LP	POTENCJAŁ TERYTORIALNY	KLUCZOWE POLE STRATEGICZNE	SYMBOL	KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIE STRATEGICZNE
1	Przestrzeń i środowisko	Infrastruktura wodno-ściekowa	P ₃ GWIE	Budowa i modernizacja systemu gospodarki wodno-ściekowej
2		Sieci transportowe zapewniające łączalność (zasięg i skala)	P ₁ TM	Wieloletni program remontów nawierzchni dróg
			P ₂ TM	Budowa ścieżek rowerowych i chodników zapewniających połączenia dzielnicowe ze śródmieściem Poręby
3		Współzrządzenie i współzarządzanie	P ₄ TM	Centrum przesiadkowe dyskontujące projektowaną budowę obwodnicy DK78 oraz modernizację linii kolejowej Zawiercie – Tarnowskie Góry
4		Śródmieście i jego przestrzeń oraz usługi publiczne	P ₁ ŚZiPP	Rynek miasta – „agora miejska”
5	Tereny rezydencjalne	P ₅ ŚZiPP	Program uzbrojenia terenów budownictwa rezydencjalnego	
6	Ludzie i aktywności	Infrastruktura energetyki rozproszonej	P ₄ GWIE	Program odnawialnych źródeł energii dla gospodarstw domowych
7		Dzielnicowe przestrzenie i usługi publiczne	P ₃ ŚZiPP	Lokalny program mieszkalnictwa społecznego, wspomaganego i chronionego
8		Instytucje edukacyjne	P ₁ EAK	Mediateka miejska – wielopokoleniowe centrum uczenia się z wykorzystaniem technologii informatycznych
9		Aktywność i spędzanie czasu wolnego	P ₈ EAK	„Porębski tygiel rekreacji” – Nowy Amfiteatr, Park Trampolin, Park Linowy, Basen Miejski, Skatepark, Zimowe Lodowisko i grilowiska
10		Oferta produktu kultury	P ₆ EAK	Ścieżki edukacji przyrodniczej z funkcją rekreacji rowerowej i ruchowej
11	Gospodarka i produktywność terenów	Inwestycje sektora przedsiębiorstw	P ₄ LŚPiI	Uczestnictwo w sieciach instytucji otoczenia biznesu i lokalne promowanie instrumentów finansowych
12		Zagospodarowanie terenów i obiektów przemysłowych	P ₆ LŚPiI	Program współpracy ze środowiskiem biznesu dla rewitalizacji terenów typu „brownfield”

Kluczowe przedsięwzięcia strategiczne należy traktować jako komplementarne wobec innych przedsięwzięć „motory” rozwoju miasta.

VI. Ewaluacja i monitoring

Rekomendacje strategiczne podlegać będą ocenie stopnia osiągalności celów i realizacji przedsięwzięć strategicznych. Służy temu system wskaźników oceny osiągalności celów na który składa się system wskaźników wynikowych i system wskaźników aktywnościowych. Wskaźniki wynikowe dostarczają nam oceny ogólnej sytuacji miasta, natomiast wskaźniki aktywnościowe są podstawą oceny uczestników odpowiadających za podejmowane w ramach strategii inicjatywy rozwojowe.

Cele strategiczne	Wskaźniki ewaluacji
<p>C1. Poręba miastem powiększającym ofertę atrakcyjnych miejsc pracy skierowanych do mieszkańców, którzy osiągają różne poziomy kompetencji społecznych i zawodowych poprzez wysokiej jakości edukację.</p>	Wskaźniki wynikowe
	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w sektorze prywatnym • liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych • liczba osób bezrobotnych w wieku 18-24 pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy • liczba osób z wyższym wykształceniem pracujących w mieście
	Wskaźniki aktywnościowe
<ul style="list-style-type: none"> • liczba udzielonych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej • poziom wydatków budżetu miasta na uczniów objętych obowiązkiem szkolnym w przeliczeniu na 1 ucznia • wskaźnik skolaryzacji brutto w szkołach podstawowych • liczba projektów i wielkość środków pozyskanych na wspieranie efektywności miejskiego systemu edukacji 	

Cele strategiczne	Wskaźniki ewaluacji
<p>C2. Poręba miastem poprawiającym cywilizacyjne i technologiczne standardy zamieszkania i skutecznie redukującym rozpiętości przestrzenne w dostępności do udogodnień publicznych.</p>	Wskaźniki wynikowe
	<ul style="list-style-type: none"> • liczba mieszkańców miasta • saldo migracji • liczba mieszkań • liczba instalacji fotowoltaicznych zainstalowanych w budynkach mieszkalnych • liczba budynków objętych termomodernizacją • odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym • odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach • liczba osób uczestniczących w imprezach i wydarzeniach organizowanych przez miejskie instytucje kultury • wskaźniki jakości powietrza (np. emisja zanieczyszczeń pyłowych) • ilość oczyszczonych ścieków w odniesieniu do całkowitej ilości ścieków
	Wskaźniki aktywnościowe
<ul style="list-style-type: none"> • liczba gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej • liczba wydanych pozwoleń na budowę • liczba programów wspierających aktywność lokalną • liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych i ich stan jakościowy • liczba imprez i wydarzeń kulturalnych organizowanych przez miejskie instytucje kultury 	

Cele strategiczne	Wskaźniki ewaluacji
<p>C3. Poręba miastem o wzrastającej dostępności do usług transportu zbiorowego i przyjaznych form przemieszczania się w mieście i regionie.</p>	Wskaźniki wynikowe
	<ul style="list-style-type: none"> • łączna długość zmodernizowanych dróg lokalnych • łączna długość chodników • łączna długość dróg i ścieżek rowerowych w mieście • liczba pasażerów korzystających z usług transportu zbiorowego
	Wskaźniki aktywnościowe
<ul style="list-style-type: none"> • liczba wozokilometrów wykonanych usług transportu zbiorowego w przekroju jednostek urbanistycznych miasta • ilość rowerów miejskich • ilość stacji obsługi rowerów • wydatki na remonty i modernizację dróg lokalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca • długość dróg lokalnych pozostających bez instalacji oświetleniowej • liczba zatwierdzonych projektów organizacji ruchu drogowego 	

Cele strategiczne	Wskaźniki ewaluacji
<p>C4. Poręba miastem wzrastającej integracji wspólnot lokalnych wokół nowych i przebudowanych miejsc aktywności społecznych w dzielnicach miejskich.</p>	<p>Wskaźniki wynikowe</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • powierzchnia urządzonych terenów zielonych w przeliczeniu na 1 mieszkańca • powierzchnia terenów rekreacyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca • ilość użytkowników bazy rekreacyjno-sportowej • ilość wydarzeń kulturalnych • liczba kół/klubów/sekcji aktywnych w ramach działalności kulturalnej • liczba grup artystycznych
	<p>Wskaźniki aktywnościowe</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki budżetu miasta na sport, kulturę i rekreację • wydatki na organizacje pozarządowe • liczba miejsc w placówkach zaliczanych do zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia

Cele strategiczne	Wskaźniki ewaluacji
<p>C5. Poręba miastem o zrewitalizowanym obszarze śródmiejskim tworzącym centra rozwiniętych usług publicznych dla osób wymagających opieki, wsparcia i włączenia społecznego.</p>	Wskaźniki wynikowe
	<ul style="list-style-type: none"> • obciążenie demograficzne • liczba osób podlegających wykluczeniu społecznemu • liczba beneficjentów systemu opieki społecznej • liczba przestępstw i wykroczeń na 10000 mieszkańców • liczba wolontariuszy aktywnych w systemie opieki społecznej
	Wskaźniki aktywnościowe
<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób zatrudnionych w miejskim systemie opieki społecznej na 1000 mieszkańców • wydatki budżetu miasta na projekty rewitalizacji • wydatki budżetu miasta na projekty społeczeństwa informacyjnego 	

System monitoringu strategii rozwoju miasta Poręba jest oparty na corocznym sprawozdaniu syntetycznym przygotowanym przez Koordynatora procesu wdrażania, monitoringu i ewaluacji Strategii rozwoju miasta Poręba. Ewaluacja i monitoring będą podstawą aktualizacji strategii.

Uczestnicy

Komitet Sterujący

Ryszard Spyra – Burmistrz Miasta Poręba

Urszula Mika – Przewodnicząca Rady Miasta Poręba

Ewelina Janeczek – Przewodnicząca Komisji Gospodarki Miejskiej i Ochrony Środowiska

Elżbieta Kołodziej - Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Opieki Społecznej

Zespół zadaniowy

Marek Mrozowski – Przewodniczący Komitetu Zadaniowego

Kamil Kowalik – członek Komitetu Zadaniowego

Karolina Ostrowska - członek Komitetu Zadaniowego

Radni

Urszula Milka

Grzegorz Gąska

Agnieszka Andrzejewska

Tomasz Cebula

Edward Dorobisz

Zofia Gocyła

Barbara Gola

Karol Hadrych

Ewelina Janeczek

Elżbieta Kołodziej

Marcin Kucia

Agnieszka Radwan

Krystyna Rauk

Arkadiusz Wojdyła

Gabriel Zieliński

Młodzieżowa Rada Miasta Poręba

Marek Kleszcz

Dobrośława Smugorzewska

Iga Mucha

Wiktoria Malecińska

Aleksander Wojdyła

Kamil Mazur

Zuzanna Wodzińska

Emilia Mucha

Sara Hemerlik

Natalia Tworek

Weronika Surma

Małgorzata Brzęczka

Bartosz Nawrot

Paweł Rygalik

Paweł Drabik

Bartosz Chołuj

Kamil Czurak

Pola Drabek

Stanisław Wolnicki

Martyna Kuźniak
Bartosz Witkowski

Zespół metodyczny

terplan[®]

Przedsiębiorstwo Projektowania, Studiów, Usług i Realizacji "TERPLAN" Spółka z o.o.

Uzasadnienie

„Strategia rozwoju miasta Poręba 2020+” to jeden z najważniejszych dokumentów miasta Poręba. Opracowanie wskazuje kierunki rozwoju miasta, określa jej wizję, misję, cele i programy strategiczne oraz zawiera konkretne projekty realizacyjne. Jest podstawą do skutecznego i efektywnego zarządzania gminą oraz optymalnego wykorzystania własnych i pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na rozwój gminy.

Prace nad „Strategią” zostały poprzedzone opracowaniem „Raportu o stanie miasta Poręba”, którego celem było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację społeczną i gospodarczą miasta.

Strategia rozwoju miasta Poręba 2020+ stanowi wynik współpracy środowiska samorządowego z przedstawicielami lokalnych środowisk obywatelskich, władzy publicznej, instytucji edukacyjnych i młodzieży.

Efektem tej współpracy jest wypracowanie wspólnej koncepcji działań opierającej się na filarach aksjologicznych rozwoju miasta takich jak: bogactwo i unikatowość środowiska przyrodniczego, tożsamość kulturowa mieszkańców, trwałość miejsc pracy, przedsiębiorczość mieszkańców, jakość życia mieszkańców i wspólnota interesów z sąsiednimi ośrodkami miejskimi.

Rdzeniem Strategii rozwoju miasta Poręba 2020+ przedkładanej społeczności miasta przez jego liderów jest wizja rozwoju miasta, wyznaczenie priorytetowych dziedzin rozwoju i na tym tle wybór celów, kierunków i przedsięwzięć strategicznych.

Realizacja zamierzeń strategicznych służyć będzie poprawie społecznej, ekonomicznej i przestrzennej integracji miasta. Będzie także stanowić podstawę inicjowania procesu rewitalizacji i odbudowy pozycji gospodarczej miasta.

Strategia rozwoju miasta Poręba 2020+ ma charakter otwarty. Oznacza to, że jest ofertą skierowaną do inicjatorów procesów rozwojów i uczestników zmian niezbędnych dla sprostania wyzwaniom rozwojowym płynącym z dynamicznie zmieniającego się otoczenia miasta.

Powodzenie w realizacji strategii uzależnione będzie od kontynuacji współdziałania wszystkich aktywnych uczestników biorących odpowiedzialność za rozwój miasta. Do współzarządzania rozwojem miasta serdecznie zapraszają wszystkich tych, którym przyszłość Poręby leży na sercu.